

«هرگ کسب و کار من است» به چاپ یازدهم رسید

چاپ یازدهم رمان «هرگ کسب و کار من است» نوشته روبر مرل با ترجمه احمد شاملو به نازگی توسط نشر نگاه منتشر شده است. این رمان درباره زندگی جدایی‌ناپذیر دو دلف هوس است که در داستان با نام رودلف لانگ حضور دارد. هوس در دروازه مرگ آشتوسنوبه و باطنی مرگ بسیاری از اسرای آلمان نازی در دوران جنگ جهانی دوم بوده که بعد از اتمام جنگ فرار می‌کنند... ترجمه رمان «هرگ کسب و کار من است» که این دو نگاه از جمله بسترهای مکتبی آن است، در قالب مجموعه «چشم و چراغ» نشر نگاه به چاپ رسیده است. این رمان ۴۴۴ صفحه و قیمت ۳۰۰۰ تومان منتشر شده است.

نگاهی به مجموعه شعر «همچون یک خانه به دوش»

اگر هنوز خاطراتی باشند...

محمد مهاجر

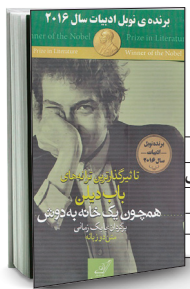
به نازگی و شاید بشود گفت همزمان با خیر برنده شدن جایزه نوبل ادبیات امسال توسط یکی از چهره‌های مطرح ترانه جهان، ترجمه مجموعه‌ای از ترانه‌های او نیز با عنوان «همچون یک خانه به دوش» روی پیشخوان کتابفروشی‌ها قرار گرفت. این کتاب، مجموعه‌ای از ترانه‌های خواننده و ترانه‌سرای شهیر امریکایی، باب دیلن است. در اکتبر امسال، هنگامی که نام باب دیلن به عنوان برنده جایزه نوبل ادبیات اعلام شد، بسیاری شگفت‌زده و حتی برخی به این انتخاب معترض هم شدند. مساله تعجب‌برانگیز این بود که از میان نام‌های بزرگی که از آنها به عنوان کاندیدهای احتمالی دریافت نوبل ادبی یاد می‌شد، جایزه به کسی تعلق گرفت که هیچ نامی از او در زمینه ادبیات نبود. حرف و حدیث‌ها تا آنجا بالا گرفت که گفته شد جایزه نوبل امسال بر خلاف همه ادوار، نه به یک نویسنده و نه حتی به یک شاعر، که به یک ترانه‌سرا داده شده است. باب شک، ترانه سهم بسیار بزرگی از ادبیات هر کشوری را به خود اختصاص می‌دهد. حتی گرافه نیست اگر بگویم در بسیاری از موارد، تأثیر یک ترانه گاهی بسیار بیشتر از یک رمان یا حتی یک شعر است. چه بسیار ترانه‌هایی که موجب جنبش‌های مردمی یا حتی انقلاب شده‌اند. این ترانه‌هایی که سینه‌به‌سینه نقل و نسل به نسل در خاطر مها ماندگار شده‌اند. حتی بسیاری از شاعران بزرگ و بعضی از برندگان جایزه نوبل، در میان آثار خود

تعدادی ترانه دارند که هرگز از اهمیت آنها غافل نشده‌اند. به عنوان مثال، می‌توان به نام‌های بزرگی همچون: یانپس ریسنوس، لنگستون هیوز و در کشور خودمان، به احمد شاملو اشاره کرد. «همچون یک خانه به دوش» شامل بیست و هشت ترانه از باب دیلن است که به صورت دو زبان و در ۱۵۸ صفحه به چاپ رسیده است. این مجموعه ترجمه شعرهای مختلف از چندین کتاب نویسنده است که به صورت گردآوری، با بر گردان بابک زمانی و توسط نشر کوله‌پشتی منتشر شده است. غالب ترجمه‌ها روان و یکدست است و مخاطب به آسانی می‌تواند با فحوای کلامی سراینده آنها ارتباط برقرار کند. تم اصلی ترانه‌ها بیشتر حال‌وهوای اجتماعی دارد. هر چند در اغلب آنها موجی از احساسات سیاسی نیز به چشم می‌خورد که جملگی از نگاه انتقادی باب دیلن به همه هستی که در کانون آن انسان قرار دارد، نشأت می‌گیرد. ترانه «چیزی نیست مادر، فقط دارد خونم می‌ریزد» یکی از زیباترین نگاه‌های شاعر است که در این کتاب به خوبی ترجمه شده است: «تاریکی در روز روشن/ حتی بر قاشق‌های نقره‌ها هم سایه می‌افکند/ و بر آن تیغ‌های دست‌ساز را، با بر آن یادبادک‌های کودکان را/ هم کسوف است و هم خسوف/ به زودی در یایی که تلاش بی‌معنی است...» ترانه‌هایی که در داستان‌هایی کوتاه می‌مانند، با شخصیت‌هایی واقعی و خیالی، هر چند بعضی عقیده دارند؛ ترانه‌سرایی مقلوهای است متفاوت از ادبیات و

شعر و ترانه با موسیقی است که جان می‌گیرد. ولی واقعیت این است که دیلن در بیش از نیم قرن فعالیت هنری خود، ترانه‌هایی نوشته است که می‌تواند مستقل و بدون موسیقی و روی کاغذ بر مخاطب تأثیر بگذارد. «اگر هنوز خاطرت باشد/ قرارمان این بود که یکدیگر را ببینیم و صبوری کنیم/ می‌خواهم بار و بندیلیم را باز کنم/ و پیش از آنکه فرصت از دست رود، بنشینم/ هیچ‌کسی به سوی تو نمی‌آید/ که قصه‌ای دیگر بسازد/ و تو می‌دانی که ما باید یکدیگر را بازمی‌یافتیم/ اگر هنوز خاطرت باشد...» عاشقانه‌های دیلن نیز مانند فضاهایی که در ترانه‌های اجتماعی- سیاسی‌اش می‌آفریند، از جذابیتی خیره‌کننده و در عین حال تأثیرگذار برخوردار است. مهارت کلامی، شوخ طبعی، تفسیر شرایط اجتماعی، کاربرد مهارت‌ها قافیه و استعاره از دیگر ویژگی‌های بارز اشعار دیلن است. شاید انتقال این مهارت‌ها آنگونه که در زبان اصلی دیده می‌شود، در ترجمه آنها چندان به چشم نیاید اما با اندکی تأمل بیشتر، به وضوح می‌توان این چیره‌دستی‌ها را در زبان و دریافت‌های شاعرانه‌اش احساس کرد. بعضی از کارهای دیلن به عنوان سرود در جنبش‌های اجتماعی دهه شصت مطرح شده است. تاکنون جوایز متعددی از جمله گرمی و گلدن گلوب و حتی جایزه اسکار را نیز دریافت کرده است. در سال ۱۹۹۹ در فهرست کتاب چهره تأثیرگذار قرن بیستم از نظر مجله تایم شناخته شده است. خلاصه اینکه در پنج دهه اخیر، دیلن همواره در آمریکا به عنوان یک پدیده مطرح بوده است. شاید

خوشحالی کرد و گفت: به نظر من دادن این جایزه به «دیلن» مثل او یخ‌تَن یک مدال روی اورست به خاطر بلندترین قله جهان بودنش است. با همه این اوصاف اما، چیزی که قابل انکار نیست این است که باب دیلن صدای یک نسل است؛ نسلی که در دوره‌ای، به عنوان نسل آرمان‌گرا توصیف شده است. نسلی که در دهه شصت میلادی با موسیقی ال.اس.دی. عشق و گل، می‌خواست با مصرف گرابی، جنگ و بمب اتم مبارزه کند. ترانه‌هایی مانند: «دیلن در باد، خدایان جنگ و ناقوس‌های آزادی تبدیل به سرودهایی اعتراضی بند آمده بود. او همچنین اعلام کرد در صورت امکان برای دریافت جایزه‌اش به استکهلم خواهد رفت. اما سرانجام جای او بتی اسمیت این جایزه را از طرف باب دیلن دریافت می‌کند. برخی از ترانه‌های او توسط بسیاری از خوانندگان مشهور درباره خوانی شده که از جمله آنها می‌توان به «از فراز برج دیدبانی» که توسط جیمی هندریکس اجرا شده اشاره کرد.

اما با وجود شهرت و محبوبیت او، نظرات درباره اعطای مهم‌ترین جایزه دنیای ادبیات به او متفاوت بوده است. «ماروی بارگاس یوسا» نویسنده مشهور پرویی و برنده نوبل ادبیات سال ۲۰۱۰ در این باره گفت: «باب دیلن بی‌تردید آهنگساز و خواننده توانایی است، اما نویسنده مهمی محسوب نمی‌شود. اعطای این جایزه به دیلن نماندگار سطحی شدن فرهنگ در روزگار ما است.» برنارد کوهن ۸۲ ساله اما پیش از مرگش، از تعلق گرفتن این جایزه مهم به همتای موسیقیدان خود ابراز

- مجموعه یک خانه به دوش
- گردآوری و ترجمه بابک زمانی
- نشر کوله‌پشتی
- ۲۰۰۰ نسخه
- ۱۲۰۰۰ تومان

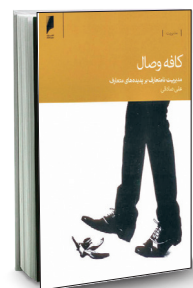
انتشار «کافه وصال» نوشته علی صادقی

عادت کرده‌ام که توی کافه‌های سیگار بکشیم و قهوه بخوریم، حرف‌های فلسفی بزنیم و عاشق شویم، اما این بار در کافه وصال از عشق خبری نیست. علی صادقی که پیش‌تر از این روزنامه‌نگاری را تجربه کرده بود، مدتی در کسوت مدیرعامل یک شرکت بزرگ نفتی به کار مشغول شد و اولین داستان بیش از هزار روز تلاش برای تغییر را در قالب یک داستان روان و خواندنی ریخته است. کافه وصال با توفیق است برای نشستن و فکر کردن درباره مشکلات شرکتی که هزار کارمند دارد و به قول نویسنده: «انگار پدر فرزندی باشم ۲۰ سال از خودم بزرگ‌تر.»

«کافه وصال» نام نمانی است که خاطرات روزانه یک مدیر را روایت می‌کند. همه اتفاقاتی که هر کدام از آنها همانند یک مین شدن فرمی می‌تواند عمل کند و آقای رییس را با همه تفکرات و برنامه‌هایش منفرج کند. آقای مدیر در کافه وصال می‌نویسد که پیش از آنکه مهندس باشد یا حسابدار یا حقوق‌دان، یک تخریبچی است و صبح به صبح او مین‌هایی را که عواملی از داخل شرکت یا بیرون در اتاقش کار گذاشته‌اند خنثی می‌کند و بعد کار برنامه‌ریزی و اجرا را شروع می‌کند.

خواننده همواره با مدیرعامل حرکت می‌کند، تصمیم می‌گیرد و گاهی قضاوت و پیش‌قضاوت می‌کند. علی صادقی می‌گوید: «خیلی وقت‌ها پذیرش مسوولیت در کشورهای در حال توسعه یعنی خطر کردن. تقریباً هیچ مدیر خوشنامی نداریم. هر کس مسوولیت قبول کرده در انتهای کار تلافی جدا شده است.»

کافه وصال گاهی درد دل آقای رییس است و گاهی نسخه علمی شفابخشی که در هر شرکتی اجرا شود نتایج معجزه‌آوری برای سهامداران به دنبال دارد. اگر چه کافه وصال بیان مشکلات و راه‌حل‌های یک شرکت بزرگ است اما برای پیاده‌سازی در هر قالب و مقیاس شرکتی شفابخش است. همین ویژگی باعث می‌شود که مخاطب کافه وصال با داستان یک شرکت بزرگی رو به رو نباشد. چرا که زندگی هر روز بر این مین‌هایی است که باید خنثی شود و داشتن یک نسخه شفابخش شادی‌آورترین دارایی هر کسی در زندگی است.

- کافه وصال، مدیر بی‌تفاوت‌ترین
- پدیده‌های متعارف
- علی صادقی
- ۱۲۰۰۰ تومان

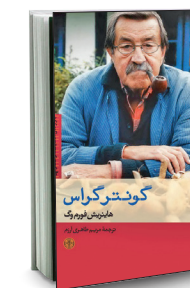
انتشار زندگینامه گوئتر گراس

کتاب «گوئتر گراس» نوشته هاینریش فورم‌وگ با ترجمه مریم طاهری از سوی بنگاه ترجمه و نشر کتاب پارسه منتشر شد. کتاب حاضر، شرح زندگی و آثار گوئتر گراس، نویسنده بزرگ آلمانی است که به دلیل نوع زیستش در دوره آلمان نازی و تالیفاتش پس از آن، همواره مورد توجه منتقدان و زندگینامه‌نویسان بوده است. گوئتر گراس اجازه نمی‌داد چیزی او را فریبد. تجربه‌های او از سبیری کردن دوران کودکی و جوانی در عصر سلطه نازی‌ها، سال‌های جنگ و سختی‌های پس از آن، دستاوردی ارزشمند برای داستان‌سرایی‌اش فراهم کرده بود. او می‌دانست که باید به همه چیز با واقع‌گرایی و ذکاوت، اما با تردید بنگرد و بر همین اساس، از لحظه‌های مبهم و پرتضاد این کامیابی‌ها لذت ببرد.

این کتاب از مجموعه «بزرگان اندیشه و هنر» نشر پارسه منتشر شده که شامل کتاب‌هایی است که تصویری کامل از هنرمندان و اندیشمندان معاصر ارایه داده است. فیلسوفان، اندیشمندان و هنرمندان بنیانگذاران خرد بشری هستند و قرون نوزده و بیست میلادی دوران ظهور مکاتب و تفکرات نوین بوده است.

هر یک از کتاب‌های این مجموعه، بر آیندی از تحقیقات یک پژوهشگر متخصص درباره یکی از شخصیت‌های برجسته اندیشه و هنر جهان

است که می‌تواند منبع و راهنمایی مناسب و متنوع برای شناخت آنها باشد. این کتاب‌ها ترجمه‌ای است از مجموعه معتبری که توسط محققان و آکادمیسین‌های غربی در انتشارات رولت آلمان تهیه شده است. «گوئتر گراس» نوشته هاینریش فورم‌وگ با ترجمه مریم طاهری آرم در ۱۲۴ صفحه با قیمت ۱۲۵۰۰ از سوی بنگاه ترجمه و نشر کتاب پارسه منتشر شده است. پیش‌تر از این مجموعه، کتاب‌های هایدگر، بودا، اریش فروم، گاندی، شوپنهاور، تولستوی، داستایوفسکی، وینگستاین، ژید، کافکا، یونگ و مارکز به چاپ رسیده بود.

- گوئتر گراس
- هاینریش فورم‌وگ
- ترجمه مریم طاهری آرم
- بنگاه ترجمه و نشر کتاب پارسه
- ۱۲۵۰۰

درباره «خدایان شهری و اشباح پرسه زننده» مصایب بر آورده کردن آرزوهای دیگران

سعيد كاوانيونور به اعتقاد میشل فوکو، قدرت امتیازی نیست که تصاحب و تملک شود؛ شبکه‌ای از مناسبات است که همواره گسترش می‌یابد و فعالیت می‌کند. قدرت همه جا هست چون که از همه جا نشأت می‌گیرد. نوعی استراتژی پیچیده میان نیروهاست، یک معرفت گسترده و دانه درشت موجب کنترل مستمر رفتار مردم می‌شود تا آنجا که عملکردی مطابق پیش‌بینی دلخواه شبکه قدرت از آنها سر می‌زند.

رمان خدایان شهری و اشباح پرسه‌زننده، بستر شکل‌گیری چنین مناسباتی است. ماجرا از آنجا آغاز می‌شود که یکی به این معرفت دست پیدا می‌کند که آرزوهای دیگران را تحقق بخشد. این ایده گسترش می‌یابد و سیستمی شکل می‌گیرد که عنان همه (حتی خالق‌اش) را به دست می‌گیرد. گفت‌وگوی صفحه ۸۷ مویده همین است: «همین‌جا که ما الان نشستیم دفتر حسین بود، و همین

صندلی می‌نشست. اولش نامه‌ی داد یا توی همین اینترنت می‌گفت از آرزوهای تو عکس می‌گیریم، یعنی هر آرزویی دارید بگین، عکسش را درست می‌کنیم بپتون می‌دیم. بعد کار پیشرفت کرد، خواستند عکس را تبدیل کنیم به واقعی... اینجا شد شرکت، برنامه را بخش کرد. با نه، فروخت. بعد برنامه شد سیستم. از دست حسین در رفت. از دست همه در رفت.»

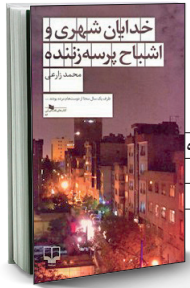
ساختار رمان به گونه‌ای تنظیم شده که در ابتدا همه شخصیت‌ها (حتی حسین) حضوری پر رنگ دارند. نه انگار مرده، روایت خاطراتش عینی است: گوئی قهرمان را همراهی می‌کند. به تدریج، در میانه داستان، آنها که سر و سری با سیستم دارند کم و گور می‌شوند و کمتر به‌دید می‌آیند. فوکو در توصیف این آدم‌ها از اصطلاح نامرئی استفاده می‌کند. آنها وارد ماشین قدرتی شده‌اند که آدم‌ها را کشف می‌کند، فرو می‌ریزد و از نو تنظیم می‌کند تا ماجری مناسبات جدید باشند. بخش پایانی رمان هم نمودی از تکنیک‌های مراقبتی قدرت است: سیستم‌از

نمایش قدرت به اعمال قدرت روی می‌آورد. اعترافات ضد قهرمان در صفحه ۱۷۰ حکایت تغییر رفتار سیستم است: «وقتی تعداد متمردها زیاد می‌شود، اون وقت تنبیه بیشتر مطرح می‌شود. از یک‌جا به بعد فکر کنیم فقط تنبیه بود. البته تنبیه و تشویق، آرزو و کابوس چیزی که ما فکر می‌کنیم. هر فرمان سیستم، هر عکس، سر نوشت آدم را تا فرمان بعدی تعیین می‌کنه. خوشبخت باشه یا بدبخت. گدا باشه یا ثروتمند.»

این باور سایر شخصیت‌های درگیر سیستم است. قهرمان اما رفته‌رفته مناسبات قدرت را می‌شناسد و در نهایت از همان لوگوی هول‌انگیز برنامه (نفرین الهه‌ها) نقطه ضعف سیستم را کشف می‌کند: اگر همه مردم دست از قربانی دادن بردارند، نفرین هومه آکارگر نخواهد شد. مصداق نظریه فوکو است، که قدرت از طریق منازعات جاری تجلی می‌یابد. قدرت تنها آن نیست که توسط عاملان آن اعمال می‌شود، قدرت هم به وسیله عاملان آن و هم کسانی که در برابر آن مقاومت می‌کنند، ساخته می‌شود.

راوی، جهان‌بینی خاصی دارد که روی همه دنیای رمان سایه می‌اندازد. گونه‌ای تئدئووسی بصری در توصیف مکان و جزئیات صحنه‌ها هست که در عین انتقال اطلاعات، هم‌اکنون محتوای داستان را می‌سازد: «خاطره یک جان‌دار دوزیست است. یک زیستش توی کله آدم است، زیست دیگرش توی نشانه‌های بیرون از آدم. یک سهمی از خاطرات، حتی وقتی آدم بمیرد، آن بیرون به حیانتش ادامه می‌دهد. اما این زیست بیرونی به تنهایی کاری از ش ساخته نیست. یادگاری‌ها، دست‌نوشته‌ها، اشیای به ظاهر یک پاکت خالی سیگار و خیلی چیزهای دیگر، بدون الصاق ماجرا و خاطره‌های در بیرون، بدون جسیپیدن به جفتش که فقط توی ذهن آدم مربوط است. شبیه تکه جرم سماوی است، رها شده در فضای بی‌نهایت کور و بی‌شتاب پیش می‌رود و راهی به زمین ندارد. شاید چند سال نوری دیگر بخورد به سنگی، سیاره‌ای، تمام.»

نقطه قوت دیگر رمان، لحن روایت است. راوی در نظر اول سرد و بی‌تفاوت به‌نظر می‌رسد، مدام و به شوخی کلماتی استفاده می‌کند که از متن بیرون می‌زند. این واژه‌ها بیش از آنکه حقیقتی را بیان کند، گونه‌ای اصماعت پای شخصیت راوی و یادآور نظر به فوکو: زبان حقیقت جهان را بیان نمی‌کند، تنها بازتابی از تجربه شخصی فرد است.

- خدایان شهری و اشباح پرسه‌زننده
- محمدزادری
- نشر چشمه
- ۱۶۰۰۰ تومان

انتشار کتاب «جستارهایی درباره کانسپچوال آرت»

کتاب «جستارهایی درباره کانسپچوال آرت» ترجمه و تالیف رضا رفیعی‌راد توسط انتشارات رازنهان منتشر شد. این کتاب شامل دو بخش است که در بخش اول آن ترجمه مقالاتی از سل لویت، گرنیرگر، لیزابت شله کنز، آدریان پیرر، لوسی لپارد، لوئیس مورتن، جوزف کاسات، تری اسمیت گنجانده شده و در بخش دوم نیز مقالاتی از مولف این کتاب رضا رفیعی‌راد آواحد خوانند.

در مقدمه «جستارهایی درباره کانسپچوال آرت» در توضیح هنر مفهومی می‌خوانیم: «گرایش به رسانش مفهوم از طریق مدیوم هنر، در کشور ما تاریکی ندارد... با این همه، کانسپچوال آرت، با وجود اینکه بر نغی ایزه هنر و اصالت ایده تأکید دارد و همچنین ارزش‌های شناختی را جایگزین ارزش‌های زیباشناسانه می‌گرداند، اما شکلی از هنر بود که برای ما تازگی داشت. هر چند ممکن است همین شباهت‌ها، سبب‌ساز برخی علاقه‌ها به این شکل نوپدید هنر، در کشور ما نیز بوده باشد. آنچه به عنوان کانسپچوالیسم می‌شناسیم، مجموعه‌ای است که راه طولانی تاریخی و فلسفی را پیموده و نمی‌توان آن را مستقل از اندیشگی سنت و مدیوم تاریخی و فلسفی را پیموده و نمی‌توان آن را از ویژگی‌های آن، در نغی یا تداوم برخی عناصر سنتی یا مدرن شکل گرفته یا هویت یافته‌اند. کتاب حاضر با در نظر گرفتن همین نکته عمیق، سعی دارد، به طور کاملاً خلاصه، خواننده را در یک سیر تاریخی-فلسفی، قرار دهد که در آن شناخت کلملی از هنر مفهومی دریافت کند.»

- جستارهایی درباره کانسپچوال آرت
- ترجمه و تالیف رضا رفیعی‌راد
- انتشارات رازنهان
- ۱۰۰۰ نسخه
- ۱۲۷۰۰ تومان

انتشار مجموعه شعری از لئونارد کوهن در ایران

عشق آتش است/ همه راه آتش می‌کشد/ همه راه از ریخت می‌اندازد/ که عشق عذر جهان است/ برای زشت بودنش» مجموعه شعر «توان بردگان» سروده لئونارد کوهن با ترجمه مهدی جواهریان توسط انتشارات «کتاب کوله‌پشتی» منتشر شد. این کتاب برای نخستین‌بار در تورنتو و در سال ۱۹۷۲ چاپ شده است. کوهن در آن زمان در آستانه چهل سالگی و در اوج شهرت بود. این مجموعه جزو مدرن‌ترین اشعار کوهن هم به‌شمار می‌رود؛ مجموعه‌ای که تمام دغدغه‌های شاعر در پیش و پس از این کتاب مانند سرخوردگی‌های سیاسی در زندگی اجتماعی، بدگمانی به امکان برقراری روابط عاشقانه و به چالش کشیدن شاعر توسط شعر را یکجا در خود جامی دهد.

لئونارد کوهن که بیشتر در جایگاه خواننده آن را می‌شناسند، در سن ۲۲ سالگی نخستین مجموعه شعرش با عنوان «بگذارید اساطیر را قیاس کنیم» را منتشر کرد و آن چنان با استقبال منتقدین روبه‌رو شد که توانست کمک هزینه‌ای برای سفر به دور اروپا دریافت کند. او قبل از سال ۱۹۶۷ که توانست به محفل‌های هنری «اندی وارهل» در آمریکا راه یابد، آثار ادبی تأثیرگذاری مانند مجموعه شعرهای «دوبه‌دان زمین»، «انگل‌های بهشت»، «توان بردگان»، «گل‌هایی برای هینلر» و رمان «بازی دلخواه» را منتشر کرده بود.

او بعد از انتشار کتاب مهش با عنوان «توان بردگان» فعالیت‌های

- توان بردگان
- لئونارد کوهن
- ترجمه مهدی جواهریان
- انتشارات کتاب کوله‌پشتی
- هزار تومان